NĂM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2286 — DÉPÔT LÉGAL — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 29 OCTOBRE 1924

Nº 2805

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	[illegible]	Người đem đến nhà	Gửi số Giấy thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ Ai-lao	Nam-kỳ, Hải-phòng và các thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng . .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de longueur [illegible]

Une seule insertion. . . . 0$30 le cm
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . 0$18 le cm
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . . 1$50 le cm
On traite à forfait pour les contrats importants.

Lại có kỳ thi tri-huyện

Trong một năm trời, ở các tòa các sở tuyển lấy những viên tòng sự, mở ra không biết bao nhiêu là kỳ thi; nào thi tham-tá, nào thi lục-sự, nào thi thư-ký các ngạch, nào thi khán-hộ, nào thi thừa-phái v. v. cho đến loong-toong, chạy giấy, tuần-đinh, mật-thám đều có thi; không mấy tháng là không có kỳ thi; ấy là chưa kể cái nùa thi của các trường học, thì lại chỉ những thi là thi nữa. Song, cũng là thi cả, mà lòng người nong-nả, dư-luận náo-nức nhất là cái kỳ thi tri-huyện đây. Từ khi đặt ra có thi tri huyện, kỳ này là ba kỳ. số lấy đỗ ít, người dự thí cũng không đông, mà xem ra kỳ nào lòng người cũng nong-nả, dư-luận cũng náo-nức như kỳ nào.

Có người nói: phàm việc gì có lợi hại quan-hệ to thì thường khiến cho nhiều người phải chú ý đến. Việc thi tri-huyện ở xứ ta không phải là một việc không có lợi hại quan-hệ to; vì đối với người minh, trọng nhất không còn gì hơn ông quan; ông quan là người thay mà vua mà cai-trị dân, dân được an cư lạc nghiệp, no cơm ấm áo là tự quan giáng phúc cho, là bụt sống hiện hình để cho dân trông ơn đội đức, mà dân phải khổ-ải lầm than, tử vong lưu tán cũng là tự quan giáng họa, là hung-tinh xuống thế để bắt dân cơ-cực đọa đày; hầu như tính mệnh tài sản của muôn nhà cầm cả ở trong tay ấn, hay thì nhờ dở thì chịu, cái phận hèn kiến cỏ không còn có cách xử trí được đường nào; làm thân một tên dân thấp cổ bé miệng ở trong xã-hội Việt-Nam minh muốn tránh cái họa lột da nạo mỡ mà tìm cái phúc yên gối ấm chăn thì chỉ có dốc một lòng trông một hướng, mong-mỏi về ông quan tôn sánh thần-quân, thân nhường cha mẹ, chẳng những mong mỏi về ông quan có cái quyền lực sinh phúc bánh tội được minh mà thôi, mà lại còn mong-mỏi về ông quan làm đầu nóc, làm nêu mẫu cho minh nữa; cái chế-độ gia-tộc là cái khởi-điểm tổ-chức ra xã-hội minh, ở trong nhà thì quyền định-đoạt tại người gia-trưởng, con em chỉ biết nhất vị phục-tòng, cái tập-tục thân-thượng kính trưởng đã in sâu vào trong não chất mọi người; ra đến cái gia-tộc lớn là xã-hội kia thì người trưởng thượng trong cái gia-tộc ấy tức là ông quan, là một bậc người con công của trời đất sinh ra, cái số-mệnh được ở trên đầu trên cổ người ta, người ta trông thấy tự nhiên sinh lòng kính sợ phụng thừa, không kính sợ phụng thừa thì trong bụng thấp thỏm không yên, tự cho minh là xấc, là hỗn, là dại, là càn, là bội-lý nghịch-thường, là phạm thượng vô lễ, nên dân đối với quan, quan bảo dở rằng dở, quan bảo hay rằng hay, quan muốn xuôi thì xuôi, quan muốn ngược thì ngược, một việc làm, một câu nói không khác gì gió đi mà cỏ lướt, cây dựng mà bóng theo. Một bậc người có quan-hệ lợi hại với xã-hội to đến như thế, mà cái kỳ thi mở ra đó sẽ xuất hiện những người có thể sinh phúc bánh tội được minh, vừa làm đầu nóc, làm nêu mẫu cho minh nay mai thì bảo sao mà lòng người chẳng phải nong-nả, dư-luận chẳng phải náo-nức về cái kỳ thi mở ra đó.

Song, lại có người nói: Phàm cái gì mà người ta hăm-hở thèm-thuồng, bồn-chồn ao-ước lắm thì tất người ta phải để ý vào hơn; tưởng ở một cái xã-hội dân-trí chưa khai, quan quyền quá thịnh như xã-hội minh đây, thì cái quyền thế, cái lợi lộc của một ông quan thật không còn có cái gì khiến cho người ta thèm-thuồng ao-ước hơn nữa; ông quan mà là ông quan ở vào những nước công-lý đã xương-minh, nhân-quyền đã phát-đạt thì cái địa-vị chỉ là người phụng-công hành-pháp của nhà-nước, ngoài sự thừa hành công-vụ, kính thủ pháp-luật không có cái quyền thế gì, ngoài đồng tiền lương tháng không có cái lợi lộc gì, người đứng vào cái địa-vị ấy cũng là làm một chức-nghiệp mà phải giữ gìn gắng gỏi cho khỏi khoáng phế việc bổn-phận của minh, cũng không lấy gì làm sung-sướng bách-dịch hơn người khác cho lắm; ở bên Âu-Mỹ thường có nhiều người không thích buộc minh vào quan-giới cho chẹt mất cái đường tiến thủ của minh là thế; chứ ông quan ở xã-hội ta thì thật là thở ra khói, nói ra tiền, muốn tô danh tạo phận cho ai, thay đen đổi trắng cho ai mà chẳng được, muốn xe ngựa lâu đài, ngọc ngà gấm vóc, kiều-thê diễm-thiếp, mĩ-trạch lương-điền gì mà chẳng có, không luận là tài, là đức, là phẩm-hạnh, là học-thức thế nào cả, miễn là nắm được miếng ấn, bệ-vệ giữa công-đường, thế là có kẻ lụy người dạ, kẻ hầu người hạ, kẻ vị người kiêng, mà quyền thế tha hồ lẫy-lừng, lợi-lộc tha hồ hưởng-thụ, tình thường người ta ai mà chẳng ham quyền vụ lợi, thì ai thấy có được cái quyền thế như thế, cái lợi lộc như thế mà lại chẳng thèm-thuồng hăm-hở, ao-ước bồn-chồn; cái kỳ thi mở ra đó chính là cái kỳ thi sẽ tô tạo nên cái bậc người có được cái quyền thế, cái lợi lộc như thế, thì bảo sao mà lòng người chẳng nong-nả, dư-luận chẳng náo-nức hơn những kỳ thi kia.

Hai thuyết ấy thuyết nào nói cũng có lý-do cả, vậy không biết những ngài ra thi tri-huyện, những ngài có tư-cách được dự thi tri-huyện cũng hàng cơ man vạn mơ người có cái hi-vọng được đi thi tri-huyện vì một cái mục-đích nào, vì một cái mục-đích muốn ra tay giáng phúc cho dân minh, muốn đem thân làm đầu nóc, làm nền mẫu hẳn-hoi đứng đắn cho dân minh chăng, hay là vì cái mục-đích muốn có được quyền-thế to lợi lộc hậu chăng? Xin hỏi.

T.

Âu-châu điện-tin

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 28 Octobre 1924

Quan Herriot đã trở về Paris

Quan Herriot đã trở về Paris sáng hôm nay.

Cái chương-trình Dawes

Chánh-phủ Pháp và chánh-phủ Bỉ báo cho hội-đồng bồi thường rằng việc kinh-tế và việc tài-chánh nước Đức đã khôi phục lại như cũ.

Tại hội Vạn-quốc

Hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc đã bắt đầu xét cái vấn-đề Mossoul. M. Branting được cử vào việc soạn một tờ trình về việc ấy.

Việc bầu cử nghị-viện ở nước Anh

Các chánh-đảng cổ-động rất kịch-liệt. Ngày mai sẽ bầu-cử.

Cavite, ngày 28 Octobre 1924

Khí cầu Shenandoah

Tin Lakehurst (New Jersey), 26 Octobre — Tàu Shenandoah tới Lakehurst, khí-cầu đi cả thảy 9.000 dặm và đỗ ở trại để khí cầu Zr 3 Đi đường rất khó khăn. Xưa nay chưa khí cầu nào đi đường phải khó khăn như thế. Khí cầu bay 446 giờ.

Gió bão ở Phi-luật-tân

Tin Manille, 18. — Theo như công văn của sở quan thuế về các chân duyên hải, thì trong trận gió bão mới rồi miền bắc bị tổn hại như sau này: 48 chiếc tàu đáng giá 287.466.50 pesos bị đắm; 18 người chết đuối về các tàu ấy.

ĂN TOAN RAU CỎ LÂU QUÁ CÓ HẠI GÌ KHÔNG

Bác-sĩ Ammon đã có dịp khám nghiệm một ông lão 70 tuổi lúc sinh thời rất khỏe-mạnh, mà trong hai mươi năm giời trước đây, chỉ ăn toàn một thứ rau cỏ, chớ không ăn một tí thịt cá, và không uống một hớp rượu nào cả. Ông cụ ấy mất về bệnh đau hạch ở cổ và đau khí quản.

Mổ tử thi ra, thấy dạ dày phồng lên, ruột thì dài và to. Trong túi mật, có một cục oxalate de chaux.

Bác-sĩ nói ăn toan rau cỏ, thì cái sức đề ngăng với giống vi-trùng sinh mà giảm đi, tất phải thao luyện lắm lắm, thì cái nghị lực sinh sản và cái nghị-lực tiêu thụ hai đường mới có thể quân bình được.

MỘT CÁCH THỬ TRỨNG

Muốn thử trứng thì ngoài cách soi trứng, lại còn một cách nữa cũng hiệu, là bỏ trứng vào nước muối mà thử. Cái cách ấy lấy lẽ rằng trứng đẻ lâu ngày nước trong trứng bốc hơi đi, thì trứng thành ra nhẹ hơn trứng tươi. Bỏ 120 grammes muối vào trong một lít nước, rồi đổ cả vào một cái thùng sâu đáy. Bỏ trứng vào nước ấy mà thử, trứng càng tươi càng chìm xuống sâu, trứng tươi vừa thì chìm xuống ít, trứng đẻ lâu ngày có khi nổi trên mặt nước. Nhưng có một điều cũng nên biết, là trứng đến lúc sắp nở, lại không nổi nữa cũng chìm lim như trứng tươi mới đẻ vậy.

Tin Trung-hoa

Ngô-bội-Phu không chịu chánh phủ lâm thời

Nghe đâu Ngô-bội-Phu tụ tập ở Thiên-tân một đạo quân 100.000 người để trở lại đánh Bắc-kinh.

(Vô-tuyến-điện Bordeaux)

MỘT CÁI THÁC TO NHẤT THẾ-GIỚI

Trước đây người ta vẫn tưởng rằng cái thác Nigara là cái thác to nhất thế-giới. Sau mới biết đến cái thác Victoria của sông Zambèze lại cho cái thác ấy là to nhất thế giới. Nhưng hai thác ấy cũng không to bằng thác Iguassu ở nước Brésil. Nước chảy ở thác ấy mỗi phút là 28.000.000 pieds cubes, thác Victoria chảy có 18.000.000 pieds cubes như thác Nigara. Thác Iguassu dài được 13.000 pieds, còn hai thác kia chỉ dài có 5.000 pieds. Kể bề cao thì thác Iguassu chỉ vào bậc nhì, vì thác ấy chỉ cao được 200 pieds. Thác Victoria ở sông Zambèze cao hơn 300. Chỗ nước chảy dài nhất ở thác Nigara là 49 thước. Chỗ nước chảy dài nhất ở thác Iguassu là 16 thước.

CÁC THỨ TIẾNG ÂU-CHÂU THÔNG-DỤNG NHẤT

Theo như một biểu tổng kê về năm 1920 của chánh-phủ nước Anh thì tiếng Anh là một thứ tiếng thông-dụng nhất. Số người nói tiếng Anh ở nước Anh, Bắc Mỹ-châu, Nam-Phi châu, Úc-đại-lợi-á cộng tới 160 triệu người. Sau đến tiếng Nga có 100 triệu người nói, tiếng Đức có 90 triệu người nói, tiếng Ý có 55 triệu người nói; tiếng Tây-ban-nha có 50 triệu người nói, tiếng Bồ-đào-nha có 25 triệu người nói v. v...

Trong biểu tổng kê ấy, không kể những người ngoài tiếng mẹ đẻ, lại còn nói được một thứ tiếng ngoại quốc nữa, như người Pháp nói tiếng Anh, người Tây-ban-nha nói tiếng Ý-đại-lợi. Nếu tính cả những người ấy thì không tính làm sao cho đúng được. Song trong các thứ tiếng, mà ở các trường học các nước dạy nhiều hơn cả, là tiếng Anh và tiếng Pháp.

TA CÒN NỢ ƠN HỌ

Mới đây, gần phế-binh-viện, một người lính bị mù về việc chiến tranh mới rồi, cầm gậy rờ ở vệ đường để tìm đường mãi không được, sau mới gọi một người, là người *xi-vin*, nhờ dẫn đường cho minh.

— Thưa ông, tuế này không phải, có phải đây là trước viện phế-binh không? Lần này là lần thứ nhì tôi đến đây mà tôi dò đường không được.

Người khách đi đường nói:

— Ông tới nơi rồi đó, tuy vậy, để tôi dắt giúp ông đi.

Người mù và người *xi-vin* ấy đi vào trong cửa viện. Người *xi-vin* bèn bảo người canh cửa:

— Bác đưa người này vào nhà các người mù.

Người canh cửa cằn nhằn bảo:

— Ông đưa lấy có được không. Đi hết cái cửa vòm ấy, qua khỏi cái sân thì tới nơi.

Người *xi-vin* bèn dắt người lòa đến nơi.

Lúc trở ra chỗ người canh cửa, người *xi-vin* bảo người ấy rằng:

— Giá bác có lòng tử-tế với người mù-lòa hơn một chút thì phải.

— Họ nhiều quá lắm. Tôi không có thì giờ.

— Cái nghĩa-vụ bác phải giúp đỡ người ta. Tôi là thống-chế Foch đây, tôi còn có thời giờ, nữa là...

(Lược dịch báo Tây).

Tự do diễn đàn

Cũng bàn về vấn-đề « Cần thầy giáo »

Ít lâu nay trên báo-chương thấy ba chữ quảng-cáo « Cần thầy giáo » của nha Học-chính mà vẫn chưa thấy mấy ai có bằng Thành-chung hoặc bằng tiểu-học Sư phạm đâu đơn xin bổ. Cái đó vì lẽ gì, trên báo Trung-Bắc đã có nhiều bài bàn đến rồi. Nay ký-giả cũng muốn bàn thêm và mong rằng mấy lời « cóc vái giời » này họa may có được công hiệu chút nào chăng!

Ở đời nào, ở nước nào cũng vậy, cũng lấy sự giáo-dục làm qui trọng, làm vinh-hạnh, thế mà nước ta ngày nay lại cho nghề gõ đầu trẻ là nghề đã bạc chả lại kém giá-trị, nên ít ai hâm mộ. Nói đến đây chắc các độc-giả sẽ phản-đối rằng: Nếu vậy thì sao hằng năm cứ đến đầu khóa học, khi trường Sư-phạm Hanoi mở kỳ thi tuyển học-trò vào học thì kể hàng bao nhiêu trăm người chen chân nhau đến ứng thí? — Xin thưa rằng: Những người thi vào trường Sư-phạm này vị tất đã có người nhiệt tâm về nghề gõ đầu trẻ. Cũng có người quá tuổi mà phải thi vào cũng có người vì nhà nghèo không có đủ tiền theo học trường Bảo-hộ mà phải thi vào đó thôi. Còn chính cái số người thực sở-thích thì ít ỏi lắm.

Cái nghề gõ đầu trẻ đã kém giá-trị và nhiều người đã lấy nghề gõ đầu trẻ làm chán nản, không hâm mộ, thì khởi-xướng tự bao giờ? — Chính là ngày đại thuyên chuyển trong ngạch Học-chính, từ ngày các viên giáo học, người phải lên những chốn sơn lâm thủy tận, kẻ phải về các nơi thôn cùng ngõ hẻm đó.

Vậy thì vì lẽ gì mà ít người hâm mộ nghề gõ đầu trẻ? — Cũng vì nhiều lẽ, nhưng kể mấy lẽ chính là:

1· Vì kém quyền lợi. — Nghĩ cho kỹ, nhiều người lấy nghề gõ đầu trẻ làm chán nản cũng không sai. Tiếng rằng có nhiều ngày nghỉ, nhưng thực minh có được nghỉ đâu. Ngày hai buổi ở trường phải gào thét rát cổ bỏng họng, thế mà khi về nhà nào đã được nghỉ, còn phải chấm bài, chữa bài, soạn bài, cặm cụi suốt ngày, thậm chí có ngày cả nhật, thứ năm cũng không được rảnh. Làm việc khó nhọc như thế đã không được lợi hơn các tòa các sở thì chớ, lại có phần kém: a) nào là tăng lương không được đúng hạn; b) nào là không có đường tiến đạt.

a) Tăng lương không được đúng hạn. — Nói đến lương thì lại chán quá. Cứ như học-qui thì ngạch giáo học có tất cả 12 bậc, mà muốn lên tới bậc ngoại hạng thì tính ra phải 20 năm, thế mà có người làm đến mươi, mười hai năm vẫn cứ lẹt đẹt mãi hạng năm hạng sáu.

b) Không có đường tiến-đạt. — Các thư-ký các tòa, các sở, nếu tòng sự được 6 năm thì có quyền lợi đi thi thăm-tá, đỗ ra thì danh cao lương hậu. Còn về ngạch giáo học này, trừ trường Cao-đẳng Sư-phạm thì không còn cách nào tiến-đạt nữa, thành ra có người học-lực khá, nhưng vì cảnh-ngộ bó buộc, không thể xin nghỉ giả hạn mà vào trường Cao-đẳng được thì đành giữ chức « ông đồ » suốt đời.

2· Vì lên mạn ngược. — Các giáo-viên từ 25 tuổi trở lên lại phải lên mạn ngược 18 tháng. Vẫn biết rằng đâu chẳng là đồng đất nước nhà, can chi mà ngại. Nếu lên mạn ngược mà được ở các tỉnh lỵ hoặc các nơi đô-hội như các thư-ký các tòa, các sở thì còn nói gì, nhưng các giáo-viên lại phải về các châu, các làng, nhiều nơi lam-sơn chướng-khí, mà lại phải đi hàng bốn năm ngày, có khi hàng mươi ngày, nửa tháng mới tới nơi. Lên đó ngôn-ngữ bất đồng, cảnh-vật tiêu điều đã chán, thế mà chung quanh lại thấy nói những ma thiêng nước độc thì lại phiền thêm. Được trường nào đông học trò đi học đều thì còn khá: nếu không may gặp phải cái trường cả có độ giăm bảy đứa học-trò, học hành thất thường, buổi đi buổi chăng thì lại cực kỳ chán, cực kỳ buồn nản.

3· Vì về nhà quê. — Về nhà quê tuy được mát mẻ tĩnh mịch thật, song phải nhiều điều phiền toái, rất cũng hóa chán, vì:

a) Nhà cửa khó thuê. — Bây giờ phần nhiều các trường nhà quê chưa mấy trường có nhà riêng cho giáo-viên, cho nên nhiều ông giáo đổi về nhà quê thực là long đong quá, vì thuê nhà rất khó. Có nơi họ có nhà không cho thuê, vì ở nước ta, có nhiều làng hủ-lậu quá và mê-tín, họ nói rằng: « Nếu thầy giáo với đầy tớ ở thì được, chứ nếu có cô giáo cùng ở thì không được, như thế thì không hay ». Nên cái có ông giáo có vợ đành phải để vợ ở nhà, đi ở trọ một minh, thành thử có cái thú gia-đình mà không được hưởng, buồn thay! Mà đi ở trọ thì còn cái gì buồn hơn, nể nể nang nang, ơn ớn hay hay, đã mất quyền tự-do mà lại thêm lụy vào minh.

b) Đường sá không tiện ở nhà quê phần nhiều đường sá rất xấu. [illegible] nào giời nắng thì còn khá, phải [illegible] giời mưa thì với ít bẩn thỉu, [illegible] lẫn với cát trâu, trông đến [illegible] nhưng thôi đã về nhà quê thì cũng đành theo thói quê, sắn quần, đi đất mà ra trường.

c) Thư từ chậm trễ. — Ở nhà quê lại phải cái bất tiện nữa là thư từ chậm trễ quá đỗi, nhiều khi công việc phải ngăn trở. Có khi nhà có việc cần đánh giây thép bảo về nhật phải về, mà mãi đến thứ hai hoặc thứ ba mới bắt được thì còn về gì!

d) Tốn tiền ngoại phí. — Đi làm lương ba cọc ba đồng, thế mà đến cuối tháng lại phải lên tận tỉnh mới lĩnh được mấy chục bạc, mà đường lên tỉnh nào có ngắn, gần ra cũng phải 15, 20 cây-lô-mét, mà xa ra thì đến ba chục lính. So với các ông giáo ở tỉnh thì các ông đồ tân học ở nhà quê cũng có phần nhục thật.

Lên tỉnh lĩnh lương đã đành, có khi có giấy bút hay đồ gì dùng về nhà trường mà nhà nước gởi về cho, cũng lại phải lên tận tỉnh; nếu có hôm lĩnh lương đi một thế [illegible] quá ngày lại phải phạt, và mỗi lần lại phải giả cả 4 xu về tiền tem gởi nhà giây thép nữa. Trường đã không có công-quĩ, vậy tiền ấy lấy ở đâu? Cũng đành móc tiền trong ví ra vậy chớ sao!

Cứ xem các lẽ ngăn trở đó thì ai còn muốn bước chân vào giáo giới làm chi!

Nếu bây giờ muốn cho nền giáo-dục nước ta được ngày thêm tiến bộ và nghề gõ đầu trẻ có giá-trị hơn lên, khiến cho ai nấy cũng lấy sự dạy học làm vui, làm thích và làm việc hết chức trách, thiết tưởng nhà-nước nên cho các giáo viên được nhiều quyền lợi hơn các ngạch khác một chút.

a) Cho lương bậu hơn các ngạch khác và thăng thưởng cho đúng hạn;

b) Cho các giáo-viên ngoài Bắc-kỳ cũng được hưởng cái tiền sư-phạm phụ cấp (prime pédagogique) như trong Nam-kỳ (?)

c) Cho các giáo-viên cũng được thi lên một ngạch như ngạch tham-tá các thư-ký các sở;

d) Mỗi trường nhà quê nên làm một cái nhà cho giáo-viên ở;

e) Bỏ các giáo-tập đã theo tốp sư-phạm về nhà quê.

Nếu mấy điều mong ước trên này mà được công-hiệu thì còn lo gì cái nỗi thiếu thầy giáo nữa.

Tiên-lương, Đoàn-văn-Đăng.

VIỆC HANOI

Thời-biểu

7 giờ 23 độ
15 giờ 24 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ năm 30 Octobre 1924
S. Marcel

Âm-lịch

Mồng 3 tháng mười năm Giáp-tí
Ngày Nhâm-ngọ
Sánh Mộc Sáo Dốc, Trực Thành.
Sát: Thiên-hình. Khai tri. Phát-mộc.
Quyết thủy, Chiêm-cát.
Ngày xấu. 53 phép. Cầu-tự, Thương-hiệu, Hỏi-hám, Thương-quan, Kết-hôn, Giá-thú, Xuất-hành, Dịch, Giải-trừ, Thương lương, Thu-tru Nhập-học, Tri-bệnh, Mục đường, Khai sương, An-táng.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	10	45
— nhì, —	10	30
— ba, —	9	65
Thóc hạng nhất, —	6	50
Bắp ngô —	6	60

Giá bạc. Kể từ ngày 29 Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ 7. 40

Tin đường sá. — Đường 17 từ Lục-nam đến Cẩm-lý thì những xe có không nặng quá 1500 kilogrammes đều qua được cái cầu con mới bắc tạm thay cho cầu Bình-an hiện đang xây chưa xong.

Tin bão ở Trung-kỳ. — Quan công-sứ Qui-nhơn vừa điện rằng các công sở đều bị hại to về trận bão mới rồi, trường học cũng bị sụt xuống, phải mấy người bị thương nhẹ. Các nhà phụ thuộc của tòa Sứ đều bị đổ cả xuống.

Hãng F. ard có trình rằng một cái nhà của hãng ấy mới dựng cũng bị đổ. Khi nước rút xuống thì xét ra đường quan-lộ bị thiệt hại vô kể phải tu bổ lại chừng 15 bữa mới đi được.

Cứ như tin ở Phúc-yên gửi ra trước nhất thì sự thiệt hại về bão ở Tuyhòa cũng không mấy, nhưng ở Xuân-đại và Sông cầu thì thiệt hại nhiều.

Đường quan lộ ở hạt Xuân-đại bị nước biển đánh lở mất cả, những cây rừa trong hạt đều đổ hết, cái cầu xi-măng cốt sắt và cái cầu ở Sông-cầu cũng bị trôi. Các nhà cửa ở Sông-cầu bị hư hại nhiều. Người Âu tây không ai bị thương, những người bản-xứ chết đuối nhiều. Đường điện-báo chưa lại rất khó vì giây thép rối lắm và cây rừa đổ rất nhiều.

Quan Toàn-quyền Merlin sắp đi công cán. — Cứ như báo *France-Indochine* thì có lẽ đến mùa xuân tới nơi này, quan Toàn-quyền Merlin sẽ về qui quốc để trình bộ Thuộc-địa về việc đi công cán tại Nhật bản vừa rồi và thương-thuyết về cuộc công-thải lớn sắp mở nay mai để lấy tiền làm các công-cuộc lớn ở Đông-pháp.

Quan Khâm-sứ Bosc đi tàu bay sang Makeng. — Trong số báo hôm qua, bản quán đã thuật qua về việc ấy, nay lại đăng tiếp theo như sau này :

Quan Khâm-sứ Bosc ở Nong-khay đi ngày 25 octobre, hồi 9 giờ 30 tới Makeng. Cùng với Phó-vương, ngài có đi thăm các trường và các công-sở.

Bữa tiệc sáng hôm ấy có đủ các đình thần Makeng đến dự. Phó-vương có nói mấy lời rất thiết-thành tỏ lòng mừng rỡ được tiếp vị đại-biểu của nước Pháp tại Ai-lao và mừng rằng cuộc tiếp kiến này khiến cho tình thân-ái của hai chính-phủ ở hai bên bờ sông Mékong lại được thêm khăng-khít nữa.

Quan Khâm-sứ Ai-lao đáp lại rằng cuộc hành trình của ngài tại Makeng thật là một sự tỏ rõ cái tình thân-ái của chính-phủ Pháp bên tả ngạn Mékong đối với vị đại-biểu của chính-phủ tại Nakheng.

Ngài cảm ơn Phó-vương đã khoản đãi một cách rất trân-trọng và quyết rằng sẽ hết sức giữ tình giao-hiếu thân-ái của hai chính phủ lân bang được vững bền đặng mà giữ lấy lợi-quyền chung của hai nước.

Chiều hôm ấy, máy bay lại đưa quan Khâm-sứ Bosc và các quan đi với ngài về Nong-khay, lượt đi lượt về đều được bình yên cả.

Xà-phòng THIBAUD

làm bằng nước hoa Cologne

0$15 một bánh

Hiệu BẢO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hà-nội

Ngày lễ kỷ-niệm binh-sĩ trận-vong với lễ đình-chiến. — Trước đã có tin rằng đến ngày 2 novembre thì chánh-phủ làm lễ kỷ-niệm các chiến-sĩ trận-vong theo như ở Âu-luật ngày 25 octobre 1919. Sau lại có tin quan Toàn-quyền hoãn lễ kỷ-niệm ấy vào ngày 11 novembre là hội đình-chiến một thể. Được tin ấy ông hội-trưởng hội các cựu-chiến binh có đệ giấy lên phủ toàn-quyền phản đối về việc hoãn lại ấy, đại khái nói rằng ngày kỷ-niệm binh sĩ trận-vong là ngày chiu-tang mà ngày đình-chiến là ngày hội vui thì không nên để làm một.

Các quan đại-hiến trong ngạch tư-pháp. — Quan chánh Cường-lý Toussaint vừa có tin đi dự-lịch ở Bắc-bằng-dương độ trước thì chừng đến cuối tháng chạp tây này sẽ trở lại Hanoi trong nhậm chức cũ, và đến thang ba quan Tư-pháp viện trưởng Haberi vì nghỉ thì ngài sẽ lên thay, mà chức chánh Chưởng-lý thì quan phó Chưởng-lý Bourayne sẽ lên quyền như bay giờ.

Đấu-xảo Canh-nông. — Cuộc đấu-xảo canh-nông của Bắc-kỳ và phía bắc Trung-kỳ sẽ mở tại Hanoi trong ba ngày là 12, 13 và 14 décembre, chương-trình đấu xảo như sau này :

10 và 11 décembre : Nhận các vật đem đấu.

12 décembre : Hội-đồng xét thưởng những vật đem đấu.

13 décembre : Công bố những vật được thưởng.

13 và 14 décembre : công chúng được vào xem.

NHÀ CHỚP BÓNG PATHÉ

CHƯƠNG-TRÌNH TỪ NGÀY THỨ HAI 27 ĐẾN NGÀY THỨ NĂM 30 OCTOBRE 1924

THỜI-SỰ GAUMONT

Tấn LE MYSTÈRE DE LA DOUBLE CROIX

Cô Miss Mollie King diễn

Tấn này có chín hồi

Do Guy de Teramond bày cảnh

Hồi thứ bảy chia làm hai phần, hồi thứ tám chia làm hai phần, và hồi thứ chín chia làm hai phần

Sau phần thứ nhất, hồi thứ tám, tấn

LE MYSTÈRE DE LA DOUBLE CROIX

thì entr'acte

Thuê chỗ ở hiệu DE LA POMMERAYE & Cie, 33, Boulevard Henri Rivière (Giây điện số 85 .)

Ngày nào cũng mở cửa. (Chỉ trừ ngày cuối-năm và ngày nghỉ).

Buổi sáng từ 9 giờ đến 11 giờ.

Buổi chiều từ 15 giờ đến 18 giờ.

Và ở Nhà chớp bóng PATHÉ các buổi chiều từ 1 giờ đến 23 giờ.

AI MUỐN CÓ TIỀN TRĂM BẠC NGÀN ĐỪNG ĐỌC

5 bào-chí mà có thể phát-tài bằng trăm bằng ngàn được.

5 bào chí lão nào chẳng có, bớt tiền ra, gặp vận đỏ phát-tài.

5 bào-chí mà gặp dịp làm phúc, lại có hi-vọng tiền trăm, bạc ngàn.

Trước làm phúc sau tức bụng, xin chớ tỏ qua. Cái hi-vọng phát-tài này chỉ còn có hơn một tuần nữa thôi ; nghĩa là đến 31 Novembre 1924 đã có cuộc mở sổ trẻ con lấy-lại về thừa nhận.

Các vé số đâu đâu cũng có bán, giá có 5 hào một vé.

Dịp tốt ta chớ bỏ qua.

Một cô nữ-y-sinh thứ nhất của ta. — Báo báo được tin rằng có một cô nữ giáo-học có bằng Thành-chung vừa xin nghỉ giá-hạn để theo học tại trường Thuốc Hanoi. Tự ngày nên cao-đẳng ở bên này thành tập đến giờ, mới có một cô nữ học-sinh theo học là lần thứ nhất. Như vậy trong bốn năm nữa ta sẽ có một nữ y-sĩ người Nam là lần thứ nhất.

Hội-đồng thành-phố. — Hội-đồng thành-phố chúng đều thường tuần tháng sau sẽ họp để bàn việc lập số dự-toán trong năm 1925.

Ngạch Học-chính. — Các học-sinh có tên sau này được bổ :

I. Giáo-học tập sự : M. Bùi-Ái có bằng thành-chung.

II. Giáo-học phụ-biện 35 đồng một tháng : M. Lê-Minh có bằng thành-chung.

III. Giáo-tập tập-sự : M. Phạm-v. Bọt có bằng Sơ-học, cựu học-sinh năm thứ ba trường Bảo-hộ.

IV. Giáo-tập phụ-biện 25 đồng một tháng : MM. Ng-danh-Kỳ có bằng Sơ-học, cựu học-sinh năm thứ hai lớp Thành-chung Nam-định, Vũ-xuân-Thanh có bằng Sơ-học.

Nghỉ giá hạn. — Cô Ng-thị-Tỷ, nữ giáo-học hạng tám, được nghỉ giá hạn một năm, kể từ ngày 20 octobre 1924.

Sách quốc-ngữ soạn cho bậc sơ-đẳng yếu-lược. — Sách quốc-ngữ soạn cho bậc sơ-đẳng yếu-lược thì nay chương-trình định như sau này :

Lớp Đồng ấu

1. Tập đọc, tập viết và luân lý.
2. Thường thức (tính và tạp-vật học)

Lớp Dự-bị

1. Tập đọc, tập viết và luân lý.
2. Thường thức (tính và tạp vật-học)

Lớp Sơ đẳng

1. Tập đọc, bài học thuộc lòng và luân-lý.
2. Sử ký và địa dư.
3. Toán-học, vẽ và thủ-công.
4. Tạp-vụ học, vệ-sinh, những điều rất giản-dị về dân pháp và hương lệ.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peugeot », hãy chỗ ngồi. Chạy còn tốt lắm.

Hỏi tại số 24, Boulevard Victor Hugo. (đường Cột-cờ) Hanoi. 4027

VÌ DÙNG KHÔNG HẾT, MUỐN BÁN BỚT :

Hai cái tủ chè bốn mặt, toàn gỗ trắc cả mới nguyên chưa dùng đến. Hỏi tại : Bản quán.

Hội chợ Hanoi

Làm thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Thi các tiếng Đông-phương. — Ngày hôm qua bậc đệ nhị cấp thi có bài chữ Pháp dịch ra quốc-ngữ như sau này :

Devoirs des mandarins

Le devoir essentiel des mandarins est de servir le Gouvernement avec une parfaite fidélité. Dans les moments critiques surtout, ils doivent être, à tout prix et courageusement, d'un loyalisme absolu. Leurs fonctions publiques doivent être remplies par eux avec le même dévouement que si leurs intérêts personnels étaient en jeu. Ils doivent agir envers leurs administrés comme si tous ceux-ci étaient leurs enfants.

Ils doivent s'efforcer d'enseigner toujours aux habitants la pratique de la loyauté : ils doivent les guider vers le progrès en luttant contre la routine et les orientant vers des professions modernes rémunératrices. En cas de calamité publique, ils doivent s'associer aux souffrances de la population et s'efforcer d'y remédier.

Ils doivent faire de fréquentes tournées au cours desquelles ils ont à se renseigner soigneusement pour connaître l'état d'esprit de la population et l'attitude envers elle de leurs agents à tous les degrés et des notables en fonction. Tout méfait doit être sévèrement réprimé. Ils doivent surveiller étroitement les notables influents : ils doivent s'appliquer à supprimer complètement le vagabondage.

Bài luận quốc-ngữ trong kỳ thi bậc đệ nhị cấp như sau này :

Vous expliquerez cette pensée :

« A la Colonie, tout Français, modeste ou grand, est une représentation de la France et vous indiquerez, à l'aide d'exemples, à quels devoirs cette représentation morale engage chacun de nous.

Cái nạn xe đạp. — Sáng hôm nay hồi quá 11 giờ có một cậu học-trò trường ô Cầu-rền chừng lô nỗi nhảy lên xe-điện trong khi xe đang chạy ở ngã tư Trung-hiền trượt chân ngã bị rách cả da chân mà mê chảy ra lênh láng. Người quen ở gần đấy liền vực lên xe và báo cho người đưa vào nhà thương.

Xe đụng nhau. — Chiều hôm qua hồi 4 giờ rưỡi có một cái xe đạp do một cậu thiếu-niên ngồi và một cái xe nhà trong có một bà đầm ngồi đi đối trước cửa sổ Cẩm thì dụng phải nhau. Bà đầm ngồi trong lăn ra ngoài nhưng không đau mấy. Sở Cẩm xét lỗi tại người đi xe đạp, cho nên đã phạt 10 quan.

GỖ LIM CÂY !

Có hơn một trăm cây gỗ lim xanh « Mạ-cương », vừa 70 thước cubes, muốn bán.

Hỏi tại bản-quán,

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIỆN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày nên bán viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$60

施肝醫丸

TRAI LÀNH GÁI TỐT

của

ông cụ DƯƠNG BÁ-TRẠC *soạn*

Giá mỗi quyển 0$25

Bán ở khắp các hàng sách.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Lễ kỷ-niệm các chiến-sĩ trận-vong. — Ngày 27 octobre 1924, quan Thống-sứ Bắc-kỳ điện cho các quan công-sứ và đốc-lý các nơi nói rằng ngày lễ kỷ-niệm các chiến-sĩ trận-vong (trước định vào ngày 2 Novembre thì nay hoãn lại đến ngày hội Đình-chiến 11 Novembre.

Sở ăn máy bị bắt. — Ngày thứ bảy bắt quanh thành-phố được ba lên ăn máy giải sang Nai-đèo.

Đập gót chân. — Hồi bốn giờ chiều ngày thứ ba tên Trần-văn-Sinh nhà ở An-biên kéo cái xe bò muốn vượt đi trước để tránh một cái xe khác chẳng may bị bánh xe ấy đè dập gót chân phải. Tên Sinh đưa đi nhà thương buộc thuốc song lại về nghỉ ở nhà.

Đánh rơi. — Một người đội Tây ở Hanoi lại sở Cẩm trình rằng trong khi đi xe mô-tô từ Hanoi xuống Haiphong đánh rơi một cái ví đa màu đen có đề niệu « Job » trong cùng 45 p., một cái bằng vận lại xe hơi ở Paris cấp cho, một cái giấy phép của nhà Binh và mấy tờ giấy lặt vặt khác.

* * *

Hoàng-đình-Phúc ở đường Amiral de Beaumont số 4 trình đánh rơi cái ví đựng một cái bình thuế thân, một cái bằng vận lái ô tô số 267 và 14 p.30.

BẮC-NINH

Tế văn-miếu. — Hồi 6 giờ rưỡi sáng thứ sáu vừa rồi, các quan lĩnh và các quan phủ huyện đã lên núi Phúc-đức để tế Văn-miếu.

Ai tin. M. Nguyễn-duy-Thường, thư-ký tòa Sứ tỉnh Bắc-giang, nhà ở p. Ô Niêm tiếng, tạ thế hưa hôm 27, hồi 8 giờ sáng, qua nhà 28 đã rất đam ai thương tiếc cảnh đông làng Niêm-xá. Đám đưa trọng thể lắm, bà con quen thuộc đến đưa đám rất đông.

Thuyền chuyển. — M. Ng. duy-Vũ, giáo-học trường Pháp Việt đã có nghị định đổi đi chường-mỏ trường Pháp-Việt tỉnh Tuyên quang, ông đã đi chuyến xe lửa ch. hôm 28 ra Hà-nội để đáp tàu lên Tuyên.

Ông ở Đáp-cầu về Bắc-ninh đi được 5 năm, công việc thực là êm đẹp. Khi nghe tin ông đổi, ai cũng lấy làm nhớ tiếc. Các bạn đồng sự, các ông công sự các sở và học-trò ra ga tiễn chân rất đông.

NAM-ĐỊNH

Hai buổi hát giúp dân bị lụt. — Thừa ý quan đốc-lý Gran, thân-hào trong thành-phố có tổ-chức hai buổi hát hôm 25 octobre để lấy tiền giúp dân bị lụt.

Buổi lấy nhà hát Cộng-lạc trang hoàng rất là lịch sự. Lại bằng mấy trăm ngọn đèn điện mắc từ ngoài cửa cho lẫn trong nhà, làm cho quang cảnh nhà hát rất nên đẹp mắt.

Tối thứ bảy 25 octobre

Ngay từ 7 giờ, người đến xem đã đông chật cả rạp. 8 giờ đến 8 rưỡi phường nhạc lấy, Nam ca nhạc.

Đúng 9 giờ thì quan đốc-lý Giran, các qui-quan cùng các qui phu-nhân tới. Phường-nhạc lấy thôi bài quốc-ca « La Marseillaise ». Rứt tiếng kèn thì quan ân Mai-toan Xuân là chánh hội-đồng tỉ chức nói mấy lời bằng tiếng ta trình bày cái cảnh khốn đốn của dân bị lụt và mục đích cuộc hát này. Ngài nói cái thảm trạng của dân bị lụt thì ngài đã được mục kích vì chính ngài cũng là một nhà bị lụt ở hạt Hưng-yên. Nhưng sự khổ nào kể không sao nói xiết được, đây chỉ xin bày một cảnh hoạt tượng nước lụt để các nhà từ-thiện kiến cảm thương tình cho các người bị nạn kia.

Đoạn, ông Ng-văn-Thịnh là ủy viên hội-đồng thành phố đọc tiếp một bài diễn văn bằng tiếng Pháp, đại ý cảm ơn các qui-quan và các qui phu-nhân đã vì việc nghĩa đến chứng kiến cho đông như thế.

Sau ô ng lại nói : Năm nay xứ Bắc-kỳ ta thằng may đề Phi-lịt vỡ, nước kéo tràn vào ba tỉnh Hưng-yên Bắc ninh và Hải-dương, nào nhà cửa, ruộng vườn ngập bằng bết sạch. Dân nhà quê ta muôn phần cực khổ, nhà không có mà ở, cơm chẳng có mà ăn.

Ngay từ buổi đầu, nhà nước đã chẩn cấp cho dân bị nạn, các nhà tư-sản lện tử ngoài Bắc cho chí trong Nam thấy đều một lòng gửi tiền quyên trợ. Lại vừa đây hai bà trong Nam-kỳ mỗi bà gửi ra quyên những một nghìn đồng bạc.

Tuy cái số tiền quyên được kể cũng đã nhiều, song nào đã thấm vào đâu.

Vậy thân hào trong thành phố chúng tôi cũng vì nghĩa-vụ nên phải tổ chức ra cuộc hát này để gọi là giúp đỡ đồng-bào trong cơn tai nạn.

Ông Thịnh đọc dứt lời thì màn bỗng cuốn, trên sân khấu lác bấy giờ biến ra một cảnh hoạt tượng nước lụt rất thảm thương.

Cảnh bày khéo quá, khiến cho nhiều người có tấm lòng thiên thức về nhân loại, cứ nom qua cái cảnh khổ não của người mình bày ra trong giây phút trên sân khấu cũng đủ khiến nên giọt lệ nhỏ sa.

Cảnh hoạt tượng vừa qua thì học-trò trường Nam-định diễn vở tuồng «La Grammaire française» bằng tiếng Pháp. Vở tuồng này của E. Labiche tên-sinh soạn, các học-sinh đã diễn lần thứ nhất tại trường Pháp-Việt trong kỳ phát phần thưởng vừa rồi.

Lần nay vì việc nghĩa các cậu lại đem diễn lại, được các qui quan và qui phu-nhân hoan-nghênh lắm, nhiều đoạn diễn kì có quá, các ngài rất lấy làm vừa ý và vỗ tay khen.

Cứ bình tình mà nói thì người mình ta lại là các cậu học-trò diễn tuồng tây được nay như thế, thật cũng đáng khen.

Tuồng tây vừa đoạn, thì kế đến một lần hai kịch của tả « Thị-Ba là ả đa tình ». Tấn đoạn kịch này đại ý là một tả ban hàng trầu nước ở tỉnh, tên gọi Thị-Ba trong khi đang mong nhờ tình nhân thì gặp ngay một tay Lý-tài ở nhà quê ra, hỏi làm cáu dở dẫn nực cười, sau lại giở ngon phỏng tình ra nữa. Trong khi hai bên đang đối đáp cùng nhau thì một cậu bồi bàn mũ phớt, giầy tây, đồng hồ trái quít, ăn vận ngộ nghĩnh ở đâu tiến đến nói lăng nhăng càng ả đa tình. Đương khi ba người làm ồn ào như thế mà bỗ thì lính cảnh sát liền ra đánh tán loạn cả lên. Ấy thế là xong.

Kể các chuyện thì cũng tầm thường song được nhiều vai khá lắm, nhất là thầy Lý-Bộ và cậu bồi bàn nói làm cáu rất tự nhiên, các quan Tây lấy làm vừa ý lắm, vì khéo biết pha trò bỡ-ngỡ những câu giản dị.

Lúc ra về một vị qui quan có nói rằng : « Những tấn kịch Annam-ẩn tất và khéo xếp như thế, thành tôi xem lấy làm vừa ý lắm, vì là để bầu mở rải lợi cho những người Tây muốn học tiếng Annam ».

Diễn trò này xong thì kế đến màn bài bông rồi đến luôn một đoạn rất trong tri-h Sơn-Thủy tranh hùng. Lúc Sơn, Thủy giao tranh có các con giống như cua, ốc, trai, rùa cùng các loài cầm thú trong đất đều đeo mặt nạ sắc, coi đẹp lắm.

Tối chủ nhật 26 octobre

Tối chủ nhật thì chương-trình cũng na ná như tối trước, chỉ khác một trò đầu là buổi này diễn tích « Annam mười voi đi săn hùm », cũng do các học-sinh sắm trò, song nói toàn tiếng ta cả.

Các cậu diễn cũng khéo lắm, được công-chúng khen bằng những tiếng vỗ tay như pháo nổ.

Người đến xem buổi này đông quá, đến nỗi không đủ chỗ ngồi.

Trong hai buổi hát này, nghe đâu tiền thu được tới 700 $

Cái kết quả được tốt như thế ấy có là nhờ ở tấm lòng nhiệt-thành của ông ân Mai-toan-Xuân và các ngài trong hội-đồng tổ-chức hết lòng làm việc được mọi bề hoàn hảo như bài trí nhà hát thì nhờ ông Hoàng-văn-Ngọc, ông Ng-v-Liên.

Việc trông nom cuộc hát của các học-sinh thì nhờ các ông Hoàng-ngọc-Phác, Ng-v-Bằng, Phạm-văn-Nam, Vũ-v-Roãn.

Việc tiếp các quan Tây Nam thì nhờ các ông Hà-quang-Bình, Ng-văn-Thịnh, Hà-duy-Thăng. Ng-văn-Cẩu, Hoàng-v-Ngọc, Hoàng-văn-Châu, Ng-qui-Toàn, Hoàng-ngọc-Phách và Phạm-duy-Trí.

Việc ban về tối nhờ ông Nguyễn-cao-Hách.

Việc thu tiền và xếp đặt trong rạp hát thì nhờ ông Trần-v-Cẩu ông và Mỹ-hữu-Trương.

Việc quyên tiền thì nhờ ở Mellos Hà-duy-Thăng, Hà-quang-Bình, Ng-văn-Thịnh và hai cô nữ học-sinh. Đỗ quyên tiền thì đo ông Ng-văn-Tuân đưa đến.

Lại được ông nhạc Tây của ông Trần-lê-Phúc, chánh hương-hội xã Tiên-hưng và ông Từ-sơn Ng-v-Tuân giới-thiệu ban nam nhạc của MM. Vũ-tiến-Lễ, Trần-v-Liên, Trần-đức-Thắng, Ng-v-Châu.

Các ông đều vì nghĩa mà đưa phường nhạc đến giúp cả chỉ không lấy tiền công. Quí hóa thay !

THÁI-BÌNH

Tưởng lục. — M. Phạm-đông-Mỹ huấn đạo trợ-tá huyện Vũ-tiên, Phan-hữu-Liên huấn đạo trợ-tá huyện Thư-trì đều được thưởng một đạo tưởng lục vì đã có công trong việc hộ đê.

Thưởng hàm vì việc hộ đê. Các người có tên sau này, thuộc tỉnh Thái-bình vì đã công hộ đê vừa rồi nên đều được thưởng hàm :

Thưởng tặng bất phẩm văn giai (9.2)

M. Bùi-công-Hinh, chánh-tổng Đội-trạch, huyện Vũ-yên,

Thưởng tặng cửu phẩm văn giai (9.2)

M.M. Đỗ-trọng-Tỵ, chánh-tổng Vi-xi, huyện Duyên-hà ; Đỗ-v-Huấn, phó tổng Tảo-sơn huyện Hưng-nhân ; Ng-ngọc-Liễn, lý trưởng An-xá, huyện Duyên-hà ; Ng-văn-Chức lý-trưởng Ngô-xá, huyện Thư-trì,

Thưởng tặng cửu phẩm bất hộ (9.2)

M. Ng-Hớp, phó-lý làng An-lão, huyện Duyên-hà.

Thưởng tặng cửu phẩm đội trưởng (9.2)

M.M Vũ-khắc-Niem, quản làng Đông-đoài, huyện Thư-trì ; Ng-v-Cửu, quản làng Nam-thọ, phủ Thái-ninh.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Người đâu cũng thấy chuyện muối. — Cũng vì đi tới chỗ nào cũng đều thấy kẻ này nói buôn muối kiếm ăn được, chỗ kia cũng nói buôn muối phát tài, thôi thì người này tìm tới ấy để xin số mua muối, kẻ khác xin món-hải để đi xin mua muối, nói tóm lại thì đủ bắt mọi cách để mua cho được muối. Hỏi ra thì đâu ở trong Phủ-doãn hoặc ở Ho-tô là nơi bán nhiều muối, trước thì hai ba có những người có số buôn muối sau thì ấn có những người có môn bài, nên chi nhiều người không bỏ bán gì xưa nay cũng đâm đầu đi xin cho được cái môn-bài, nhiều người lấy được môn bài, khi vào tới nơi lại không bán nữa.

Nhờ về giá muối mà nhiều người khởi nghiệp vì muối, có người khi đầu mua được những mười lăm tòa muối, mà mỗi tòa lãi ba bốn trăm bạc liền như bây giờ người ta nó có nhiều người ăn chực nằm chờ ở Cầu giát hoặc ở Phủ-doãn để mua muối, mà nghe đâu bây giờ chỉ được mỗi người có năm tạ tây, thế mà lấy ở trong đồn đem ra khỏi cửa cũng có khi được hơn hai chục đồng, cho nên tiền hạ kéo nhau vào chờ đợi ở đó có đến mấy trăm người.

Còn như tại Thanh hóa đây thì chỉ bán cho mỗi người mỗi ngày có 25 kilos, thế mà ngày nào cũng có hai ba trăm người đến đấu mua tranh, đánh nhau làm ầm ỹ cả lên, nhiều người phải xin lính-lệ tới đẹp mà cũng khó lòng mà có trật tự. Tuy 25 cân mỗi không là bao, tuy mà đem ra bán lại cũng kiếm ngay được gấp bảy hảo lãi, nên đã mà bán lẻ tại chợ thì trong 25 cân đó có khi lời tới một đồng rưỡi bạc.

Nhà-nước vẫn tìm cách để cho những người ăn muối không phải đắt đỏ, cho nên nhà-nước bán ra cũng đã nhiều muối lắm, thế mà không biết làm sao mà cứ thấy hiếm muối và giá cứ đắt mãi lên : thiệt là một sự thiệt thòi cho dân lắm vậy.

Nhiều người ước ao rằng giá bây giờ nhà-nước thi hành cách bán muối cũng như bán rượu thì có lẽ triệt được sự tăng giá và dân nhà quê sẽ ăn muối mà dùng, nghĩa là nhà-nước cũng cứ phát muối cho

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh-thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÙI-CẨM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất

Có sửa đổi lại nhiều chỗ

Sách dày hơn 100 trang

Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp

Giá mỗi quyển . . . . 0$30

Tiền cước . . . . . 0 . 11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho :

M. BÙI-XUÂN THANH

61 - 63 — Rue du Coton — Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ

ĐEO TAY
BỌC VÀNG

Máy mô-neo,
15 chân-kính

Mã và kim có chất dạ-quang

BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá. . . . . 11 $ 50

BÁN TẠI HIỆU :

A. PERROUD (Nhà xanh)

39, Phố Paul Ber , — HANOI

2009

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cám ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gài vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏ dĩ khỏi bệnh.

Giá bán : 1 $ 20 một lọ

đại-bài, rồi các tiểu bài nào cũng phải lấy muối và cũng biên vào sổ như rượu vậy; mà giá thì nhà-nước cũng định cho đại bài bán cho tiểu bài là bao nhiêu và tiểu bài bán cho dân là bao nhiêu. Hễ ai bán cao sẽ phải phạt như là bán rượu giá cao vậy. Như vậy thì chắc là trừ được sự hiếm muối như bây giờ.

Ước ao rằng cái ý kiến hẹp hòi này thấu được tới quan trên, để nhà-nước liệu cách thêm bớt vào cái ý kiến ấy rồi thi hành ngay cho thì dân lấy làm cảm ơn vô cùng.

Thiếu-Bàng.

VINH

Sắp có máy nước. — Độ này sở Lục lộ đương đốc thúc dân phu đào rãnh ở các phố để đặt máy nước, dân thành-phố mừng rằng sắp được ăn nước ngon lành hợp phép vệ-sinh, chứ không phải ăn những nước nửa đất nửa cát ở những giếng khơi như bây giờ nữa.

Chết ở trên xe-lửa. — Chuyến xe-lửa cuối cùng ở Hanoi vào chiều hôm chủ-nhật 26 octobre vừa rồi, vào đến trạm Trường-thi có một ông già tên là Nguyễn-Huệ 71 tuổi, người làng Dan-trường huyện Nghi-xuân tỉnh Hà-tĩnh vì ốm đã lâu ngày lại kiệt sức mà chết. Sở Cẩm được tin đã ra khám nghiệm làm biên bản và sức cho con cháu ra nhận xác đem chôn.

TOURANE

Trái thời tiết. — Đã có gần một tháng nay, ban ngày nắng chang chang, khí nồng nực chẳng khác chi mùa hạ, đến đêm lại thì gió nồm, sương muối đã thấy có hơi lạnh lùng. Bởi thời-tiết không được điều hòa như thế, cho nên nhiều nơi phát bệnh thương hàn rất nặng, người mắc bệnh bị thiệt mạng nghe cũng khá nhiều. Lại có một bệnh nữa là con nít hay mắc kinh phong, sủi bọt mồm và sặc máu mũi, nếu chạy chữa không kịp thì đành chịu vô phương.

Bệnh tật thì như vậy, còn mùa màng thì cũng bị nắng hạn quá, đến tháng chín rồi mà chưa có nơi nào gieo vãi được, dân sự thật lấy làm lo.

May sao từ ngày 21 tháng 9 đã thấy khí trời chuyển đổi, có gió lớn mưa to; chắc rằng nhờ thời tiết thuận hòa, rồi bệnh tật cũng giảm lần và hoa-màu nảy-nở được. Mong thay.

BÌNH-ĐỊNH

Sự tai hại vì lụt. — Trong mấy ngày đầu tháng Octobre này, trời phát mưa dầm dề luôn bốn năm đêm ngày, lụt một cái thật to, đàng sá phải nhiều nơi hư hỏng; nhưng hiện nay đã tạm thông thương được.

Còn đồng điền tuy đã gặt được một nửa mà lúa non cũng hãy còn nhiều, nhưng phần ấy thì phải hư hỏng hết.

Mà năm nay mất một cũng bằng mấy năm trên mất mười, vì giá lúa gạo còn đang đắt lắm. Thế thì sự đói khổ hãy còn lâu dài.

Có lẽ cũng bởi lụt lội mà hiện bây giờ thiên hạ bị đau đớn nhiều lắm, nhất là chứng nóng lạnh rét, nhiều nơi không có ai ra đồng mà gặt mót những lúa còn lại đó, phải đành bỏ hư đó thôi!

Rồi đây thiên hạ còn phải ăn những lúa ngập lụt thì lại sinh lắm bệnh hoạn nữa. Thật là họa vô đơn chí!!

Công việc chỉnh-đốn thành phố Qui-nhơn. — Đã bốn tháng nay, ở thành-phố Qui-nhơn có luật bắt phải chỉnh tu phố phường lại cho lịch sự ngay thẳng, à cứ đo từ bệ đàng vô đến thềm nhà là ba thước tây; nhà nào tới quá thì phải lui, nhà vào lui quá thì phải nhắc tới. Cho nên hầu hết các phố đều phải sửa lại hoặc phải dỡ hết, làm lại, hoặc nối thêm tay là cắt bớt. Đến nay công việc cũng còn bề bộn lắm. Có lẽ đến sang năm mới xong.

Vậy thì thành-phố này cũng càng ngày càng thêm vẻ đẹp vậy.

HÔTEL DE FRANCE

29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

Cần người làm việc

Ông chủ nhà máy nước Usine des Eaux cần một người thư-ký kế-toán, chưa đến 25 tuổi mới được, các giấy xin thì nhận đến ngày 15 novembre thì thôi. Người xin ít ra cũng phải có bằng Sơ-học và nếu có những giấy chứng chỉ làm ở các sở cũ thì càng hay.

Mới vào, lương được 25 $ 00 một tháng.

Người xin không cần đến sở, cứ viết giấy lại. Những người có giấy xin sẽ có giấy gọi.

4035

PHÒNG KHÁM BỆNH

C6, đường Quan-thánh, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ 10 giờ đến 12 giờ — trừ chủ-nhật. Chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ-nhật.

2220

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 29 Octobre 1924

CẦU ĐƯỢC ƯỚC THẤY

Phúc sao to lớn lẫy đình
Kìa tranh tố-nữ nọ hình trêu ngươi.
Phù thiêng phép lạ nực cười,
Vì quân mấy tổ sự người tiến cung.

Tối thứ năm 30 Octobre 1924

NHỠN NHỤC DU SINH

Anh hùng nhỡn nhục du sinh.
Giá danh nên trọng tám tình đáng thương
Mà đưa lối quỷ đưa đường,
Đoạn trường sao có đoạn trường thế thôi.

TẠI TRƯỜNG QUẢNG-VĂN

Trường Quảng văn có lời bá-cáo rằng bắt đầu từ tháng Novembre trở đi, trường sẽ có một lớp năm thứ nhất và năm thứ nhì ban thành chung, học ban ngày, cũng như lớp năm thứ nhất các trường nhà-nước.

Bắt đầu từ tháng Novembre các lớp học tối, là lớp học tối, là lớp học đỗ thư-ký (cours de secrétaires), lớp học việc kế toán (comptabilité) và lớp dạy học trò để thi bằng Sơ-học tốt-nghiệp (certificat d'études primaires) sẽ có thêm các giáo-viên mới đến dạy. Các giáo-viên ấy đều là tân cựu sinh-viên Cao-đẳng cả.

Ai muốn xin vào học mấy lớp ấy cứ đưa đơn lại trường tại buồng giấy. Học trò năm từ năm thành-chung phải đính theo đơn một cái giấy khai sinh.

Trường Quảng-văn lại cáo
17, Rue des Briques, Hanoi

HÚT THUỐC LÁ « COQ »
KHÔNG MẤT TIỀN, SAO LẠI
KHÔNG HÚT?

CUỘC THI THUỐC LÁ COQ

Kể từ ngày nay, hộp đựng thuốc lá COQ sẽ để lại hiệu MINH-ĐƯƠNG, *số 83, phố hàng Gai, Hanoi.*

號正泰金
茶名子獅

Thưa các ngài,

Chúng tôi mở ra tại Haiphong, Hà-nội, hai cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý-hóa chiếu-cố cho nhiều, lấy làm đa tạ lắm. Nay bản chủ-nhân tựa lòng quý-hóa của các chư ông bà, mà hết lòng nghiên-cứu về các thứ chè lại thật là hơn cả các hiệu khác, không giám nói lấy hay, xin mua về thử so sánh thì đủ rõ là các hiệu khác còn kém xa. Những tên chè của bản hiệu như sau này: Kim-thái, Lâm-mậu, Công-thái, Như-ý, Tam-hỷ, Ngũ phúc, Tam-nguyên, Thiên-thái, Minh-thái, Kim-mậu.

KIM-THÁI

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 436.

3161

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lẫn !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chỉ phê rằng :

Chiếu này đại được phòng của MONTÈS quí-ông, có chế nên một thứ rượu bổ đó từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho quí được phòng chủ-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

ĐÃ CÓ BÁN:

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Tiếp theo sự-tích Mạnh-lệ-Quân)

Của ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch-thuật

Sách này cũng theo kiểu bộ « TÁI-SINH-DUYÊN » chia làm hai cuốn: Tiền-biên và hậu biên. Mỗi cuốn giá 0 $ 90. Tiền cước gởi 0 $ 20. Người nào muốn mua, xin kíp gởi thư và Mandat cho ông NGUYỄN ĐỖ MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

Bộ « SONG-PHƯỢNG KỲ-DUYÊN » cũng đã xuất-bản lần thứ ba. Có đổi lại các bức vẽ theo kiểu mới.

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Số 49

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vương-luân nói :

— Ngặt vì sơn-trại chúng tôi đây nhỏ bé quá lắm, không đủ dung nạp được ngài, xin ngài chớ giận.

Chu-quí nghe nói, liền can rằng :

— *Vương* đại-huynh ơi! Xin đại-huynh chớ trách tiểu-đệ là người hay nói. Trong sơn-trại ta lương-thực dẫu ít, nhưng các làng xung quanh chẳng gần thì xa, cũng có thể bổ tổng được; khu rừng đây biết bao cây lớn, khó gì mà chẳng làm nổi trăm nghìn gian nhà. Nay *Sài* đại-quan-nhân đã viết thư tiến-cử người này, sao ta lại để cho đi nơi khác. Và *Sài* đại-quan-nhân là người có ơn với chúng ta, mai sau biết ta không dùng người này thì chắc không được vui lòng vậy. Huống chi người này lại là một tay giỏi võ-nghệ, tất rồi thế nào cũng phải hết sức giúp ta.

Đỗ-thiên nói :

— Trong sơn-trại ta, dẫu thêm một người nữa, cũng chẳng hẹp gì. Nếu ta không nhận lời thì *Sài* đại-quan-nhân tất có lòng giận, cho ta là phường quên ơn phụ nghĩa. Trước xưa ta quấy-quả những thế nào, mà ngày nay gởi có một người đến, lại tìm lời từ-chối!

Tống-vạn cũng can rằng :

— Ta nên nể lời *Sài* đại-quan-nhân mà để cho người này làm một vị đầu-lĩnh ở đây. Nếu không thì chúng ta thật là không có nghĩa-khí, khiến bọn giang hồ nghe tiếng, cũng phải chê cười.

Vương-luân nói :

— Anh em không biết rõ. Người này ở *Thương-châu*, dẫu phạm một cái tội lớn tày trời, nhưng ngày nay tới đây, nào đã biết tâm phúc thế nào, chỉ sợ lại đến để dò la hư-thực vậy.

Lâm-sung nói :

— Tôi đã can phạm tử-tội, vậy phải vào đây để xin theo các ngài, cớ sao các ngài lại còn nghi ngờ!

Vương-luân nói :

— Nếu người thực lòng muốn nhập bọn với chúng tôi thì tất phải có một cái « *Đầu danh-trạng* ».

Lâm-sung liền nói :

— Tôi cũng biết giăm ba chữ, xin cho giấy bút, để tôi viết ngay.

Chu-quí cười mà bảo rằng :

— *Lâm* giáo-đầu ơi! Ông lầm rồi! Phàm các hảo-hán muốn nhập bọn, tất phải nộp « *Đầu danh-trạng* » nghĩa là ông phải xuống núi, chém lấy một người đem lên nộp, khiến cho chúng tôi khỏi nghi-ngờ, thế gọi là « *Đầu danh-trạng* »

Lâm-sung nói :

— Có khó chi điều ấy! Tôi xin xuống núi đứng đợi, chỉ sợ không ai đi qua mà thôi.

Vương-luân nói :

Tôi hạn cho ông ba ngày. Trong ba ngày ấy lấy được « *Đầu-danh-trạng* » thì xin để ông nhập bọn, nếu trong ba ngày không có thì xin ông đừng giận chúng tôi.

Lâm-sung nhận lời. Khi tiệc tan rồi, *Chu quí* lại cáo từ xuống núi, để đi coi giữ nơi tửu-điếm. Buổi tối hôm ấy, *Lâm-sung* mang các đồ dao gậy và hành-lý theo tên lâu-la đưa vào ngủ trong một cái phòng khách.

Mờ sáng hôm sau, dậy ăn cơm sớm, rồi bảo một tên lâu-la dẫn đường xuống núi, chèo thuyền qua bờ, đến nấp ở một con đường hẻo-lánh kia, để đợi xem có ai đi qua đấy thì hạ thủ.

Đợi suốt ngày hôm ấy, tịnh không có một người khách lẻ nào đi qua cả, *Lâm-sung* lấy làm phiền-não, lại theo tên lâu-la chèo thuyền trở về sơn-trại.

Vương-luân hỏi rằng :

— Nào, « *Đầu-sơn-trạng* » đâu?

Lâm sung đáp rằng :

— Hôm nay tịnh không gặp một người nào đi qua, bởi vậy còn chưa lấy được.

Vương-luân nói :

— Đến ngày mai mà còn chưa lấy được « *Đầu-danh-trạng* » thì ông khó lòng mà ở được đây.

Lâm-sung không dám nói gì, trong lòng ngẫm-nghĩ luống những buồn bực. Vào phòng ăn cơm, lại nghỉ một đêm hôm ấy. Sáng sớm hôm sau trở dậy, lại cùng tên lâu-la ăn cơm, rồi vác dao xuống núi.

Tên lâu-la nói :

— Hôm nay chúng ta đi về phía núi phương nam.

Hai người lại chèo thuyền qua hồ, đến nấp ở trong quãng rừng, cũng tịnh không thấy một người nào qua lại cả. Đợi mãi đến buổi trưa, mới thấy một bọn đi qua, ước chừng hơn 300 người, *Lâm sung* không dám hạ thủ. Khi bọn họ đi khỏi, đợi mãi cho đến chiều tối, lại không thấy một người nào.

Lâm-sung bảo tên lâu-la rằng :

— Thế này thì tôi thật bẩm vận! Đợi trong hai ngày mà không gặp một người khách lẻ nào đi qua, bây giờ biết tính thế nào?

Tên lâu-la nói :

— Ông cứ yên lòng. Còn hạn một ngày mai nữa, để mai tôi xin đưa ông đi về phía núi phương đông.

Tối hôm ấy lại chèo thuyền về. *Vương luân* nói :

— Thế nào? Hôm nay đã có « *Đầu-danh trạng* » chưa?

Lâm-sung không còn biết nói thế nào, chỉ thở dài một tiếng. *Vương-luân* cười mà bảo rằng :

— Thế là hôm nay lại không có gì! Tôi hạn cho ông ba ngày, đã hết hai ngày rồi, còn ngày mai nữa, nếu không được « *Đầu-danh trạng* » thì xin ông cứ việc đi thẳng mà tìm nơi khác, bất-tất phải trở lại làm chi!

Lâm-sung vào đến trong phòng, sự buồn bã ấy kể sao cho xiết! Ngửa mặt lên trời, thở dài một tiếng mà than rằng :

— Ai ngờ ngày nay ta bị đứa gian tặc *Cao-cầu* hãm hại, khiến ta lưu lạc đi đến chốn này. Trời đất không có lòng tựa ta, để đến nỗi vận bĩ thời cùng như thế.

Qua một đêm hôm ấy, sáng sớm hôm sau lại dậy ăn cơm, thu xếp khăn gói, lại vác dao theo tên lâu-la xuống núi, rồi chèo thuyền về phía núi phương đông.

Lâm sung nói :

— Hôm nay nếu không lấy được « *Đầu-danh-trạng* » thì tôi đành phải bỏ đi nơi khác để tìm chốn nương thân vậy.

Hai người lại đến nấp tại trong khu rừng ở con đường phía đông về dưới chân núi. *Lâm-sung* đợi mãi cho đến buổi trưa, cũng chẳng gặp một người nào. Bấy giờ tuyết thừa đã tan, sắc trời quang đãng, *Lâm-sung* cầm ống ngọn dao xuống đất mà bảo tên lâu-la rằng :

— Thế là lại không được việc gì! Bây giờ trời còn chưa tối, chi-bằng tôi trở về lấy đồ hành lý mà đi phương khác cho rồi.

Tên lâu-la bỗng lấy tay trỏ mà bảo rằng :

— Kìa kìa, hình như có một người đi đến!

Lâm-sung ngẩng nhìn, quả-nhiên thấy một người tự phía xa xa đang đi dưới chân núi. Đợi khi người ấy đến gần thì *Lâm-sung* cầm dao nhảy xổ ra để định đón bắt. Người ấy trông thấy *Lâm-sung*, liền kêu lên một tiếng thật to, rồi bỏ gánh mà chạy. *Lâm-sung* đuổi theo, nhưng đuổi không kịp, người ấy vòng qua sườn núi mà chạy vụt đi mất.

Lâm-sung nói :

— Thế này thì số-mệnh ta thật là khổ-sở! Đợi trong ba ngày mới gặp một người đi qua, mà hắn lại chạy thoát!

(Còn nữa)

Vì đi xa mà bán một cái xe moto có si-ca (Moto & Side car còn tốt lắm. Hỏi tại : M. Camboulive ở Gare Gia-lâm. 4034

PILULES
APHRODISIAQUES
du Docteur SIMTHS
Rất nhanh rất công-hiệu
Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.
Chế tại phòng thuốc PARAT Paris
Có gởi bán tại :
Hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu khi huyết suy yếu, thân-thể mỏi mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho vặt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.
Ấy là :
Thuốc nước bổ huyết
MÁU BÒ 1$40

BỊNH LIỆT KHÍ
Cách trị lành mạnh bằng thuốc nước
GINAT và SYNOUSINE
Nhà thuốc nào cũng có
HÃNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.
Nên dùng thuốc :
MYSOL
Làm bằng essence de Santal
Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ
Chế tại phòng thuốc PARAT Paris
Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, phố Paul Bert.

PHẨM,
Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.
Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.
NHƯ,
Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.
NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Có bán thứ thuốc :
ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE
Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.
CÁCH DÙNG : Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.
Giá bán : 0$60 một lọ

Thuốc
Le MUSCOL
Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu thêm chất đỏ
Gởi bán tại :
Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.
Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :
Cachets du Docteur Rascol
0$60 một ống sáu cachets

Thuốc thụt
PARAT
Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.
RẤT CÔNG-HIỆU
Giá bán 1$10
Chế tại phòng thuốc PARAT, Paris
Có gửi bán tại Hà-nội
HIỆU BÀO-CHẾ
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert.

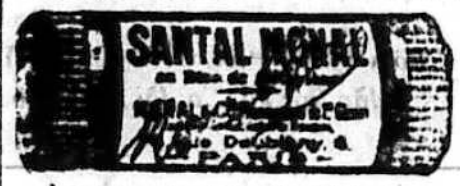
NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1$40 một hộp

Cứu bệnh phung y
Tên tôi là Nguyễn-văn Điền ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy nhược, uống đã nhiều thuốc, đốn đâu có thầy hay cũng tìm mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng cáo thấy hiệu « Tam-Tỉnh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hôm mỗi hôm 5$00 thì khỏi ngay. Than thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.
Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cám ơn.
HIỆU TAM-TỈNH-Y-TÔN
Phố hàng giầu số 35, tỉnh Nam-định
Có bán thuốc chữa á-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không mệt nhọc.

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT
CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
hoặc ống, hoặc viên
Tại đất về các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.
Gởi bán tại tất cả các nhà bào chế
Nhà chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)
Bệnh lậu (Blennoragie) thì ai cũng biết, hễ điều-trị không khéo thì nó hóa ra một thứ bệnh nặng là bệnh kén (prostate), nghĩa là nó sưng một cái hạch ở dưới bàng quang. Người bị lậu đã thành kén thì thường muốn đi đại tiểu tiện mà không đi được, hay mỏi chi, đau lưng, đi cũng đau ngồi cũng khổ mà nhất là khi ngồi xe thì lại khổ hơn nữa. Khi đi đại tiện mà cố rặn thì ra một thứ phân loãng hơi vàng vàng xanh mà cũng có khi lại dính một tý máu. Sự đó là thường bởi muốn đi tiểu-tiện quá hóa sinh ra thế.
Cái chứng bệnh ấy có thể chuyển sang bệnh nặng đến nỗi ốm yếu đi và mất sinh con đẻ cái nữa. Xưa kia, bệnh ấy rất là khó chữa. Nhưng ngày nay chữa lại rất là rẻ, ấy cũng là nhờ có thứ thuốc Santal Monal nó làm cho khỏi mắc phải bệnh lậu kén, hay những chứng bệnh khác nữa trong khi đau lậu. Thuốc Santal Monal này làm cho nước tiểu thành ra xanh, và có nhiều tính chất riêng và rất bổ, lẫn vào nước tiểu đe rửa những tỳ thận ở bàng quang, nhờ thế bệnh lậu tức thì khỏi hẳn và không sợ bệnh gì sinh ra được nữa.
Vậy thì khi mới mắc bệnh lậu phải nào cũng ngay thuốc Santal Monal.

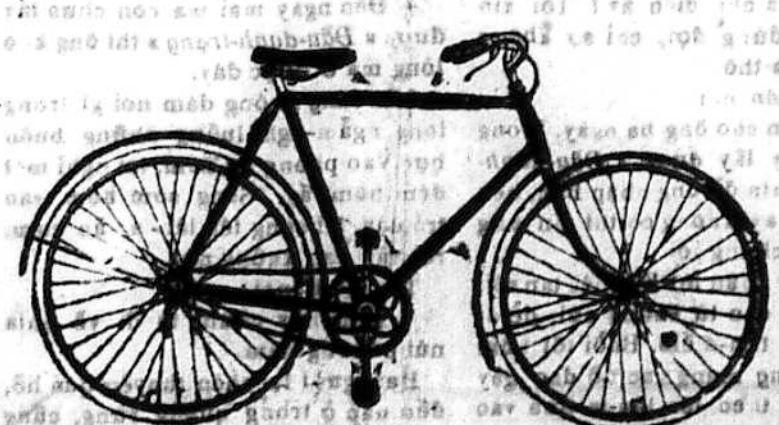
Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả
2056

Có thể kiếm được 500.000 quan
bằng 10 quan
và đóng 14 tháng mỗi tháng 25 quan, muốn như vậy chỉ mua một cái vé
Panama có rút số
Nộp tiền lần đầu tức thì một mình được quyền sở-hữu cả cái phiếu, và nếu vé trúng số mình được lĩnh cả tiền.
MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN
Ngày 15 Février, 15 Mai, và 16 Août 15 Novembre
Tiền về các lô trong một năm có hơn 8 triệu quan
Người nào tiền lì [illegible] được ngay cái số, và được dự tất cả các cuộc số số cho đến khi trúng số, ít ra là được 400 quan hoặc được [illegible] 500 000 quan. Vậy không bao giờ mất được Cái đồ các số trúng [illegible] Số tiền lộ bao nhiêu được cả, không phải trừ gì cả. Lần rút số mới [illegible] 500 000 quan.
Gởi danh hiệu chỗ ở và tiền nộp kỳ đầu là 10 quan đến
Comptoir Colonial de Crédit ở Marseille, 125, Boulevard Pirier.

CÁO-BẠCH
Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng GARAGE BOBILLOT, số 7, phố Bobillot, Hanoi : Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.
Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự : không xe nào tốt đẹp bằng.
CHO THUÊ XE Ô-TÔ

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酩 補
J. BLANC (đệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每時合杏呲每杏呲没蠘醞欺喫精
Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2099

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
RUE PAUL BERT, HANOI

Xe-đạp đi đường trường, khung brasé, sơn đen, đường chỉ vàng, khung bánh sơn đen, pédales embouties, máy bấm ở bánh sau, bánh tự-động, tay lái bơi cong, yên kiểu Idéale, có cái chắn bùn, có tủ đựng đồ, bánh hiệu « Gaulois » : 450 frs.
Xe chạy thì hiệu « Tour de France » : 600 frs.
Các đồ phụ tùng :
Đèn đất, còi, chuông bán giá đặc-biệt.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA
Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ sức lại, bổ tang phủ, trị bệnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay có thể giao ai không dám quản ngại.
[illegible]
CÁCH DÙNG
[illegible]
COMAR VÀ CÔNG-TI
[illegible] tại Paris.